

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧១៦/០០៧

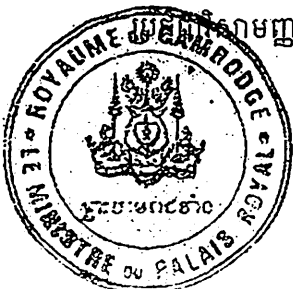
យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០៣/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលហុងគ្រីស្តីពីការជំរុញ និងការការពារទៅវិញទៅមកនៃវិនិយោគ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៦ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំព្រឹទ្ធសភាលើកទី១៣ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលហុងគ្រី ស្តីពីការជំរុញ
និងការការពារនៅវិញ្ញាណកម្មនៃវិនិយោគ**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋា-
ភិបាលហុងគ្រី ស្តីពីការជំរុញ និងការការពារនៅវិញ្ញាណកម្មនៃវិនិយោគ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅ
រាជធានីភ្នំពេញ នាថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៦ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជា
មួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៦
**ក្នុងព្រះបរមនាមនិងតាមព្រះរាជក្រាស់បង្គាប់
ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី**

**ហត្ថលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ**

៣៧.១៦០៧.៧៤៩

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន**

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
**នាយករដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបេសកកម្មពិសេស
អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
ហត្ថលេខា
ជិន ម៉ីនស៊ាន**

លេខ ២២/ស.ណ
សំណុំរឿងមានស្តីពីការចែកផ្សាយ
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៦
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ០៤.៧/២១

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦

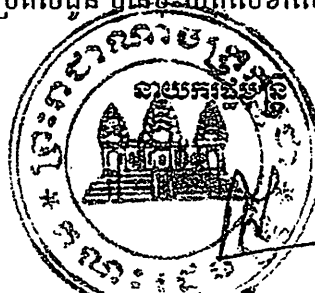
សិទ្ធិប្រធាន

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៣/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី វិនិយោគ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើរបស់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ អនុប្រធានទី១ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាល

ប្រគល់សិទ្ធិពេញសមត្ថភាពជូន ឯកឧត្តម សុខ ចិត្តាសោភា រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី អគ្គលេខាធិការ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដើម្បីចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការជំរុញ និងការ ការពារទៅវិញទៅមកនៃវិនិយោគ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលហុងកុង ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមានសិទ្ធិពេញលេញតាមអំណាចដែលច្បាប់បានប្រគល់ជូន បានចុះហត្ថលេខាលើសិទ្ធិប្រទាននេះ។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
Kingdom of Cambodia

រាជរដ្ឋាភិបាល
Royal Government

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Nation Religion King

N° ០៤.D.F.A

Phnom Penh January 14 2016

DELEGATION OF FULL POWERS

- Having Seen the Constitution of the Kingdom of Cambodia
- Having Seen the Royal Decree NS/RKT/0913/903 dated September 24, 2013 on the Appointment of the Royal Government of Cambodia.
- Having Seen the Royal Decree NS/RKT/1213/1393 dated December 21, 2013 on the Modification and Addition of the Composition of the Royal Government of Cambodia.
- Having Seen the Royal Decree No. 02/NS/94/ dated July 20, 1994 promulgating the Law on the Organization and Functioning of the Council of Ministers
- Having Seen the Royal Decree No. 03/NS/94 dated August 05, 1994 promulgating the Law on Investment of the Kingdom of Cambodia and Royal Decree No. NS/RKM/0303/009 dated March 24, 2003 promulgating the Law on Amendment to the Law on Investment of the Kingdom of Cambodia.
- Referring to the request of Deputy Prime Minister (Standing), First Vice Chairman of the Council for the Development of Cambodia

THE ROYAL GOVERNMENT

Delegates herewith full powers to **H.E Mr. Sok Chenda Sophea**, Minister Attached to the Prime Minister and Secretary General of the Council for the Development of Cambodia to sign, on behalf of the Royal Government of Cambodia, the Agreement for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments between the Kingdom of Cambodia and Hungary.

In witness whereof the undersigned, **Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN SEN** Prime Minister of the Kingdom of Cambodia, with full power duly entrusted to him, has signed this delegation of full powers.

Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN SEN

កិច្ចព្រមព្រៀង

រវាង

រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និង

រដ្ឋាភិបាលហុងកុង

ស្តីពី

ការជំរុញ និងការការពារទៅវិញទៅមកនៃវិនិយោគ

ស-ស-ស-ស-ស

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលហុងកុង (ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា)

ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចរវាងភាគីទាំងពីរ លើមូលដ្ឋានស្មើភាព និងមានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក

ដោយមានចេតនាបង្កើត និងរក្សាបាននូវលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់ការវិនិយោគនៃអ្នក វិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងនៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត និង

ដោយទទួលស្គាល់ថា ការជំរុញ និងការការពារទៅវិញទៅមកនូវការវិនិយោគដែលអនុលោម ទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងជំរុញឱ្យមានគំនិតផ្តួចផ្តើមធុរកិច្ច នៅក្នុងវិស័យនេះបានព្រម ព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១

និយមន័យ

នៅក្នុងគោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

- ១- ពាក្យ “វិនិយោគ” ត្រូវរាប់បញ្ចូលទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់ប្រភេទ ដែលបានវិនិយោគ ទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ធ្វើឡើងដោយអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ខាងនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ

ម្ខាងនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ នៃភាគីម្ចាស់ផ្ទះ និងដែលរួមបញ្ចូលជាពិសេសមានជាអាទិ៍ តែពុំកំណត់ត្រឹមអ្វីដូចមាន រៀបរាប់ខាងក្រោមនេះឡើយ :

- ក- ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ ព្រមទាំងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិដទៃទៀត ដូចជា ហ៊ីប៉ូតែក សិទ្ធិឃាត់ទុកទ្រព្យរបស់កូនបំណុល សិទ្ធិលើការ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែលដទៃទៀត
- ខ- ភាគហ៊ុន ហ៊ុន និងប័ណ្ណបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬការរួមចំណែកក្នុងក្រុមហ៊ុនតាមទម្រង់ផ្សេងៗទៀត
- គ- សិទ្ធិលើបំណុលដែលមានបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ឬសិទ្ធិទាមទារឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចណាមួយដែលមានតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការវិនិយោគ
- ឃ- កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងសិទ្ធិឧស្សាហកម្មរួមបញ្ចូល សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ ពាណិជ្ជសញ្ញាប្រកាសន័យបំប្រុងតុល្យកម្ម គំនូរ សិទ្ធិនៃអ្នកបង្កាត់ពូជ ការកែច្នៃបច្ចេកទេសជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ម៉ាកសម្គាល់ភូមិសាស្ត្រពាណិជ្ជនាម និងកិត្តិនាមជំនួញភ្ជាប់ជាមួយទៅនឹងការវិនិយោគ
- ង- សិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលកើតឡើងដោយច្បាប់ ឬចែងដោយកិច្ចសន្យា ឬអាជ្ញាប័ណ្ណណាមួយ និងការអនុញ្ញាតដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ រួមបញ្ចូលសម្បទាន ក្នុងការរុករក ការធ្វើនិស្សារណកម្ម ការដាំដុះ ឬការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិ ។

ការផ្លាស់ប្តូរណាមួយនៃទ្រង់ទ្រាយរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលបានវិនិយោគ មិនមានឥទ្ធិពលទៅលើចរិតលក្ខណៈនៃការវិនិយោគនោះឡើយក្នុងលក្ខខណ្ឌថា ការផ្លាស់ប្តូរនេះ ត្រូវបានអនុវត្តដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា នៅក្នុងទឹកដីដែលការវិនិយោគ ត្រូវបានធ្វើ។

២- ពាក្យ “អ្នកវិនិយោគ” សំដៅដល់រូបវន្ត ឬនីតិបុគ្គលនៃភាគីជាប់សន្យាម្ខាងដែលបានធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត

ក- ពាក្យ “រូបវន្តបុគ្គល” សំដៅដល់បុគ្គល ដែលមានសញ្ជាតិរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ស្របទៅតាមច្បាប់របស់ភាគីនោះ

ខ- ពាក្យ “នីតិបុគ្គល” ចំពោះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយសំដៅដល់នីតិបុគ្គល ណាមួយដែលបានចុះបញ្ជី ឬបង្កើតឡើងស្របទៅតាមច្បាប់របស់ខ្លួនដែល មានស្នាក់ការកណ្តាល ឬទីតាំងកណ្តាលនៃធុរកិច្ចស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគី ជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង។ សម្រាប់ករណីហុងគ្រី ពាក្យនេះក៏មានរួមបញ្ចូលនូវ៖ ក្រុមហ៊ុនទូទៅ (kkt) និង ក្រុមហ៊ុនមានកំរិត (kt) ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ និងក្រុមហ៊ុនឯកបុគ្គល (ec/kfc) ។

៣- ពាក្យ “ទិន្នផល” សំដៅដល់ផលដែលទទួលបានពីការវិនិយោគមួយ និងជាពិសេស រួមបញ្ចូលមានជាអាទិ៍ ប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់ ចំណូលមូលធន ភាគលាភ កម្រៃ ឬ ថ្លៃឈ្នួលផ្សេងៗ ។

៤- ពាក្យថា “ទឹកដី” សំដៅដល់៖

ក- ចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺដែនដី ដែនសមុទ្រ បាតសមុទ្រ និងស្រទាប់ក្រោមដី និងដែនអាកាសដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងអធិបតេយ្យភាព ឬអនុវត្តយុត្តាធិការស្របទៅតាម ច្បាប់ជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ

ខ- ចំពោះហុងគ្រី គឺទឹកដីដែលហុងគ្រី មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រង អធិបតេយ្យ ភាព សិទ្ធិត្រួតត្រា ឬយុត្តាធិការស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ។

៥- ពាក្យថា “រូបិយប័ណ្ណដែលអាចប្តូរបានដោយសេរី” សំដៅដល់រូបិយប័ណ្ណដែលត្រូវ ប្រើប្រាស់ជាទូទៅ សម្រាប់ទូទាត់ក្នុងកិច្ចការជំនួញអន្តរជាតិ ហើយដែលត្រូវផ្លាស់ ប្តូរជាទូទៅនៅទីផ្សារប្តូរប្រាក់អន្តរជាតិសំខាន់ៗ។ ការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណមិនផ្ទុយទៅ នឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង និងឯរាជ្យភាព ក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ដែលអាចផ្ទេរ ឬប្តូរបានដោយសេរី។

មាត្រា ២

ការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ

- ១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវលើកទឹកចិត្ត និងបង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ក្នុងការធ្វើវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន និងត្រូវទទួលស្គាល់ការវិនិយោគនេះស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន។
- ២- ការវិនិយោគ និងទិន្នផល នៃអ្នកវិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងត្រូវទទួលបានគ្រប់ពេលវេលានូវប្រព្រឹត្តិកម្មដោយត្រឹមត្រូវ និងសមធម៌ ព្រមទាំងត្រូវទទួលបាននូវការការពារ និងសន្តិសុខពេញលេញនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។
- ៣- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ពុំត្រូវជំរុញលើកទឹកចិត្តការវិនិយោគដែលនាំដល់ការបន្ធូរបន្ថយការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីបរិស្ថានក្នុងស្រុក ច្បាប់ការងារ ឬច្បាប់ស្តីពីសុខភាព និងសុវត្ថិភាពការងារ ឬដោយមិនចាប់អារម្មណ៍ដល់ចំណុចសំខាន់នៃស្តង់ដារការងារឡើយ។ នៅពេលណាដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង យល់ឃើញថាភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតបានផ្តល់នូវការលើកទឹកចិត្តបែបនេះ ភាគីនោះអាចលើកសំណើសុំឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីម្ខាងទៀត ហើយភាគីទាំងពីរត្រូវធ្វើការពិគ្រោះគ្នាក្នុងទស្សនៈដើម្បីបញ្ចៀសឱ្យបាននូវការលើកទឹកចិត្តណាមួយដូចខាងលើនេះ។

មាត្រា ៣

ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ និងប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត

- ១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យការវិនិយោគ និងទិន្នផលនៃការវិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ទទួលបាននូវប្រព្រឹត្តិកម្មដោយត្រឹមត្រូវ និងសមធម៌ និងមានភាពអនុគ្រោះមិនតិចជាងអ្វីដែលខ្លួនបានយល់ព្រមផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ការវិនិយោគ និងទិន្នផលវិនិយោគនៃអ្នកវិនិយោគរបស់ខ្លួន ឬការវិនិយោគ និងទិន្នផលវិនិយោគរបស់តតីយរដ្ឋនោះឡើយ ពោលគឺត្រូវផ្តល់ឱ្យនូវប្រព្រឹត្តិកម្មណាមួយដែលមានភាពអនុគ្រោះជាងគេ ។

២- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកវិនិយោគ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត នៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង ការថែទាំ ការប្រើប្រាស់ ការទទួលបាន ឬការចាត់ចែង ការវិនិយោគរបស់គេ នូវប្រព្រឹត្តិកម្មត្រឹមត្រូវ និងសមធម៌ និងមានភាពអនុគ្រោះមិនតិចជាងអ្វីដែលបានផ្តល់ឱ្យចំពោះអ្នកវិនិយោគរបស់ខ្លួន ឬអ្នកវិនិយោគនៃគតិយរដ្ឋនោះឡើយពោលគឺ ត្រូវផ្តល់ឱ្យនូវប្រព្រឹត្តិកម្មណាមួយដែលមានភាពអនុគ្រោះជាងគេ ។

៣- បញ្ញត្តិស្តីពីប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ និងប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនអនុវត្តចំពោះផលប្រយោជន៍ ដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យា មួយបានទទួលដោយអនុលោមទៅតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលជាសមាជិក នៃ សហគមន៍គយ សេដ្ឋកិច្ច ឬរូបិយវត្ថុ ទីផ្សាររួម ឬតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីនោះទេ ។

៤- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាយោគយល់ពីកាតព្វកិច្ចនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ដែលជាសមាជិក នៃសហគមន៍គយ សេដ្ឋកិច្ច ឬរូបិយវត្ថុ ទីផ្សាររួម ឬតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី រួមបញ្ចូលទាំងកាតព្វកិច្ចដែលកើតចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ឬការសម្របសម្រួលទៅវិញទៅមកនៃសហគមន៍គយ សេដ្ឋកិច្ច ឬរូបិយវត្ថុ ទីផ្សាររួម ឬតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីនោះ។

៥- បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះពុំត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាការបង្ខំឱ្យភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយធ្វើការបើកទូលាយឱ្យអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ឬការវិនិយោគ ឬទិន្នផលនៃការវិនិយោគរបស់អ្នកវិនិយោគនោះទទួលបាន នូវផលប្រយោជន៍ពីប្រព្រឹត្តិកម្ម បុព្វសិទ្ធិ ឬភាពអនុគ្រោះ ដែលភាគីម្ខាស់ផ្ទះអាចទទួលបានដោយផ្អែកលើ :

- ក- ទម្រង់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីណាមួយស្តីពីការវិនិយោគដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយជា ឬអាចនឹងក្លាយទៅជាសមាជិក
- ខ- កិច្ចព្រមព្រៀង ឬការសម្របសម្រួលជាអន្តរជាតិណាមួយពាក់ព័ន្ធទាំងស្រុង ឬជាពិសេសទៅនឹងកិច្ចការពន្ធដារនោះឡើយ។

មាត្រា ៤
អស្សាមិករណ៍

ការវិនិយោគ ឬទិន្នផលនៃការវិនិយោគរបស់អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយមិនត្រូវបានធ្វើជាតួបន័យកម្មដកហូត ឬទទួលរងនូវវិធានការ ដែលមានឥទ្ធិពលស្មើនឹងជាតួបន័យកម្ម ឬដកហូត (ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា អស្សាមិករណ៍) នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតឡើយ លើកលែងតែដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។ អស្សាមិករណ៍ត្រូវដំណើរការអនុវត្តតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់ លើមូលដ្ឋានគ្មានការរើសអើង និងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវបញ្ញត្តិស្តីពី ការទូទាត់សំណងភ្លាមៗឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងមានប្រសិទ្ធិភាព។ សំណងដូចនេះត្រូវមានទឹកប្រាក់ស្មើនឹងតំលៃទីផ្សារនៃការវិនិយោគដែលត្រូវបានដកហូត នៅពេលភ្លាមៗមុនពេល ធ្វើអស្សាមិករណ៍ ឬនៅមុនពេលដែលអស្សាមិករណ៍នោះត្រូវបានដឹងជាសាធារណៈ (មួយណាដែលឆាប់ជាង) ដោយត្រូវបូកបញ្ចូលនូវការប្រាក់តាមអត្រាពាណិជ្ជកម្មសមស្រប និងចាប់គិតពីថ្ងៃធ្វើអស្សាមិករណ៍រហូតដល់ថ្ងៃដែលត្រូវទូទាត់ជាក់ស្តែង សំណងត្រូវបានទូទាត់ដោយពុំមានការពន្យារពេល និងចាត់ចែងឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ព្រមទាំងត្រូវទូទាត់ដោយរូបិយប័ណ្ណដែលអាចផ្ទេរ និងប្តូរបានដោយសេរី។

មាត្រា ៥
សំណងចំពោះការខាតបង់

- ១- នៅពេលដែលការវិនិយោគ ឬទិន្នផលនៃការវិនិយោគ របស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយទទួលរងនូវការខាតបង់ដោយសារសេដ្ឋកិច្ច ជម្លោះអាវុធ ឬស្ថានភាពប្រទេសជាតិមានអាសន្ន ការបះបោរ ភាពចលាចល ឬព្រឹត្តិការណ៍ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដទៃទៀត នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ការខាតបង់នោះ ត្រូវតែទទួលបានការអនុញ្ញាតឱ្យដោយភាគីម្ចាស់ផ្ទះ នូវប្រព្រឹត្តិកម្ម ចំពោះសំណងជាការជួសជុលការសងសំណង ឬដំណោះស្រាយផ្សេងទៀត ដែលមានភាពអនុគ្រោះមិនតិចជាងអ្វីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាជាម្ចាស់ផ្ទះបានអនុញ្ញាតឱ្យ ចំពោះអ្នកវិនិយោគរបស់ខ្លួន ឬ

ចំពោះអ្នកវិនិយោគនៃកម្មវិធីយន្តការនេះឡើយ ពោលគឺប្រព្រឹត្តិកម្មមួយណាដែល
មានភាពអនុគ្រោះជាងគេ។

២- ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់វាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ច
សន្យាម្ខាង ដែលស្ថិតនៅក្នុងហេតុការណ៍ណាមួយនៃវាក្យខ័ណ្ឌនេះ ហើយបានទទួល
រងការខាតបង់នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ដោយបណ្តាលមកពី :

ក- ការរឹបអូសនូវការវិនិយោគរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃការវិនិយោគ
ដោយ កម្លាំងទ័ព ឬដោយអាជ្ញាធរ

ខ- ការបំផ្លាញនូវការវិនិយោគទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃការវិនិយោគ ដោយ
កម្លាំងទ័ព ឬអាជ្ញាធរ ដែលមិនមែនបណ្តាលមកពីការប្រយុទ្ធគ្នា ឬតម្រូវឱ្យ
មាននៅក្នុងស្ថានភាពដែលចាំបាច់នោះ។ ត្រូវទទួលបានពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
ដែលការបាត់បង់កើតមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន នោះនូវការជួសជុលឱ្យដូច
ដើមវិញ ឬសំណងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងមានប្រសិទ្ធិភាព។

សំណងត្រូវរួមបញ្ចូលនូវការប្រាក់តាមអត្រាពាណិជ្ជកម្មសមស្រប ចាប់គិតពីថ្ងៃដែល
ការខាតបង់បានកើតឡើងរហូតដល់ថ្ងៃទូទាត់។

មាត្រា ៦

ការផ្ទេរ

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាត្រូវអនុញ្ញាតនូវការផ្ទេរដោយសេរី សម្រាប់ការទូទាត់សំណងទាក់
ទងនឹងការវិនិយោគ និងទិន្នផល។ ការផ្ទេរត្រូវធ្វើឡើងដោយរូបិយប័ណ្ណដែលអាចប្តូរ
បានដោយសេរី និងស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ទីដែល
ការវិនិយោគបានកើតមាន ដោយពុំមានការដាក់កំហិត និងការពន្យារពេលគ្មានកំណត់
នោះទេ។ ការផ្ទេរដូចនេះ រួមបញ្ចូលជាអាទិ៍:

ក- មូលធន និងទឹកប្រាក់បន្ថែមសម្រាប់ថែទាំ ឬបង្កើនការវិនិយោគ

ខ- ទិន្នផលដូចបានផ្តល់និយមន័យក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រម
ព្រៀងនេះ

- គ- ទឹកប្រាក់ដែលត្រូវការ សម្រាប់ការទូទាត់ចំណាយដែលកើតឡើងដោយសារ កិច្ចប្រតិបត្តិការនៃការវិនិយោគ ដូចជាការចំណាយទៅលើថ្លៃឈ្នួល ឬកម្រៃ អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬការចំណាយប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗទៀត
- ឃ- ការចំណាយពាក់ព័ន្ធទៅនឹងកិច្ចសន្យា រួមបញ្ចូលកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ប្រាក់កម្ចី
- ង- ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ ឬមួយចំណែកដែលបានមកពីការលក់ ឬការជម្រះ បញ្ជីវិនិយោគ
- ច- ប្រាក់បៀវត្ស ឬចំណូលប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងៗទៀតរបស់រូបវន្តបុគ្គល ដែល ធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស ទាក់ទងទៅនឹងការវិនិយោគ ស្របទៅតាមច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលការវិនិយោគត្រូវបានដំណើរការ
- ឆ- ប្រាក់ប៉ះពូលដែលត្រូវទទួលបាន ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៤ និង ៥ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
- ជ- ការទូទាត់ដែលកើតឡើងពីការដោះស្រាយជម្លោះ តាមមាត្រា ៨ នៃកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ។

២- ការផ្ទេរត្រូវបានអនុវត្តក្រោយពេលអ្នកវិនិយោគ បានបំពេញនូវរាល់កាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ពាក់ព័ន្ធ ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាននៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងទឹកដីដែលបានធ្វើការ វិនិយោគ ។

៣- សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អត្រាប្តូរប្រាក់គឺជាអត្រាដែលបានផ្សព្វ ផ្សាយស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដែលបានទទួលស្គាល់ ឱ្យវិនិយោគ ដោយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបន្ទុកការផ្ទេរ ល្អិតណាពុំមានការ ឯកភាពគ្នាក្រៅពីនេះទេនោះ ។ ប្រសិនបើអត្រានេះពុំមានកំណត់ទេ អត្រាជាផ្លូវការ ត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ល្អិតណាពុំមានការឯកភាពគ្នាក្រៅពីនេះទេនោះ ។

មាត្រា ៧

ឧបាទេសកម្ម

១- ប្រសិនបើភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ឬភ្នាក់ងារដែលខ្លួនបានតែងតាំងសម្រាប់ទូទាត់ទៅឱ្យអ្នកវិនិយោគរបស់ខ្លួន ក្រោមការធានា ឬកិច្ចធានារ៉ាប់រង ដែលបានអនុញ្ញាតចំពោះការវិនិយោគ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ភាគីម្ចាស់ផ្ទះត្រូវទទួលស្គាល់:

ក- ការផ្ទេរនូវសិទ្ធិអំណាច ឬការទាមទាររបស់អ្នកវិនិយោគ ស្របតាមច្បាប់ ឬអនុលោមតាមការធ្វើពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់ នៅក្នុងប្រទេសនោះ ដូចភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលបានផ្ទេរ ឬភ្នាក់ងារដែលបានទទួលការចាត់តាំងផងដែរ។

ខ- ថាភាគីជាប់កិច្ចសន្យា របស់អ្នកវិនិយោគ ឬភ្នាក់ងាររបស់ភាគីនេះមានសិទ្ធិដោយផ្អែកតាមការធ្វើឧបាទេសកម្ម ដើម្បីអនុវត្តនូវសិទ្ធិអំណាច និងការទាមទារនៃអ្នកវិនិយោគនោះ ហើយក៏ទទួលខុសត្រូវចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលទាក់ទងទៅនឹងការវិនិយោគផងដែរ។

២- ឧបាទេសកម្មនូវសិទ្ធិអំណាច និងការទាមទារមិនត្រូវហួសពីសិទ្ធិ និងអំណាចនៃអ្នកវិនិយោគ ដែលបានទទួលពីដំបូងនោះឡើយ ។

មាត្រា ៨

**ដំណោះស្រាយវិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
និងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទៀត**

១- វិវាទណាមួយដែលកើតឡើងរវាងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ជាមួយភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ទាក់ទងទៅនឹងការវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតនោះ ត្រូវធ្វើការដោះស្រាយដោយមិត្តភាពតាមរយៈការចរចារវាងភាគីមានវិវាទ។

២- ការចរចាចាប់ផ្តើមនាថ្ងៃដែលអ្នកវិនិយោគមានវិវាទនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង លើកសំណើសុំឱ្យមានការចរចាតាមការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត។ ក្នុងស្មារតីសម្រួលដល់ការដោះស្រាយវិវាទជាលក្ខណៈមិត្តភាព ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវធ្វើការបញ្ជាក់អំពីបញ្ហាដែលកើតឡើង មូលដ្ឋានជាដើមចមនៃវិវាទ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកវិនិយោគមានវិវាទ (រួមបញ្ចូលទាំងឯកសារគាំទ្រ) និងការសន្និដ្ឋានផ្នែកច្បាប់របស់ខ្លួន។ ល្អិតណាពុំមានការព្រមព្រៀងក្រៅពីនេះទេនោះ យ៉ាងតិចណាស់ការពិគ្រោះយោបល់មួយ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលកៅសិបថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកវិនិយោគមានវិវាទនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាបានលើកសំណើសុំចរចាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត។

៣- ប្រសិនបើវិវាទដូចនេះរវាងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ និងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ពុំអាចដោះស្រាយបានក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ ក្រោយថ្ងៃដែលការចរចា ត្រូវបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អ្នកវិនិយោគមានសិទ្ធិបញ្ជូនករណីវិវាទទៅអង្គភាពណាមួយ :

- ក- តុលាការមានសមត្ថកិច្ចនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ក្នុងទឹកដីដែលការវិនិយោគបានធ្វើឡើង ឬ
- ខ- មជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគ (ICSID) ដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់អនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញា ស្តីពីដំណោះស្រាយវិវាទរវាងរដ្ឋ និងជនជាតិនៃរដ្ឋនានា ដែលបានបើកចំហការចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនឌីស៊ី នាថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៦៥ ក្នុងករណីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ឬ
- គ- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលអាជ្ញាធរ បង្កើតឡើងក្រោមវិធានអាជ្ញាកណ្តាលនៃគណៈកម្មការសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (UNCITRAL) ។ ភាគីនៃវិវាទ អាចយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងការកែសម្រួលវិធានទាំងនោះ ឬ
- ឃ- តាមវិធានគ្រប់គ្រងបន្ថែមសម្រាប់នីតិវិធីរដ្ឋបាលរៀបចំដោយលេខាធិការដ្ឋាននៃមជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគ (វិធានបន្ថែមនៃ ICSID) ក្នុងករណីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមានវិវាទណាមួយនៃភាគីជាប់កិច្ច

សន្យានៃអ្នកវិនិយោគ ប៉ុន្តែមិនមែនទាំងពីរទេ ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការ
ដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងរដ្ឋ និងជនជាតិនៃរដ្ឋដទៃទៀត ដែលបានចុះ
ហត្ថលេខានៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនឌីស៊ី នាថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៦៥ ឬ

ង- ទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃការដោះស្រាយវិវាទដែលបានយល់ព្រមដោយភាគីមាន
វិវាទ។

៤- ប្រសិនបើវិវាទរវាងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង និងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
ម្ខាងទៀតពុំអាចដោះស្រាយបានក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលការចរចា
ត្រូវបានស្នើឡើង តាមរយៈការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដូចមានកំណត់ក្នុង
វាក្យខ័ណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ហើយអ្នកវិនិយោគមានវិវាទមានបំណងបញ្ជូនករណីវិវាទ
ទៅអង្គការណាមួយដែលមានក្នុងបញ្ជីតាមវាក្យខ័ណ្ឌ ៣ ក-ង អ្នកវិនិយោគមានវិវាទ
អាចក្នុងពេលចុងក្រោយបំផុត ត្រូវបញ្ជូនករណីវិវាទទៅតុលាការណាមួយ ទន្ទឹមគ្នា
នឹង ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវបំណងរបស់ខ្លួនទៅភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
ម្ខាងទៀត ។

៥- ក្រោយពេលដែលវិវាទត្រូវបានដាក់ជូនតុលាការណាមួយ ដូចមានកំណត់ក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ
៣ ក-ង អ្នកវិនិយោគមិនអាចស្វែងរកការសុំការដោះស្រាយវិវាទនៅកន្លែងផ្សេងទៀត
ដែលមានក្នុងបញ្ជីនៃវាក្យខ័ណ្ឌ ៣ ក-ង នោះឡើយ។

៦- អ្នកវិនិយោគអាចបញ្ជូនករណីវិវាទដូចបានយោងតែក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ១ និង ២ ទៅ
អាជ្ញាកណ្តាល ស្របតាមវាក្យខ័ណ្ឌ ៣ រយៈពេលមិនលើសពីបីឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ចាប់តាំង
ពីថ្ងៃដែលអ្នកវិនិយោគទទួលបានដំបូង ឬគួរតែទទួលបានដំបូង នូវព័ត៌មានស្តីពីការ
ចោទប្រកាន់បទល្មើស ឬព័ត៌មានដែលអ្នកវិនិយោគនោះ រងការខាតបង់ ឬការខូច
ខាត។

៧- សេចក្តីសម្រេចត្រូវតែជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ និងត្រូវបានអនុវត្តដោយភាគីមាន
វិវាទ ព្រមទាំងត្រូវអនុវត្តស្របទៅតាមច្បាប់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងទឹកដីដែល

បានធ្វើការវិនិយោគ ហើយសេចក្តីសម្រេចមានសុពលភាពអនុវត្តចាប់តាំងពីថ្ងៃដែល
បានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច ។

មាត្រា ៩

ដំណោះស្រាយវិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

- ១- វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាពាក់ព័ន្ធការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន ត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈការទូត តាមការពិគ្រោះយោបល់
ឬការចរចា ។
- ២- ប្រសិនបើវិវាទមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ នឹងនៅពេលមាន
សំណើពីភាគីណាមួយ វិវាទនោះត្រូវដាក់ជូនទៅតុលាការអាជ្ញាកណ្តាលដែលមាន
សមាជិកបីរូប ស្របទៅតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ។
- ៣- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលត្រូវបានបង្កើតឡើងទៅតាមករណីដោយឡែកតាមរបៀប ដូច
តទៅ៖ ក្នុងរយៈពេលពីរខែ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទទួលបានពាក្យបណ្តឹង ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
នីមួយៗត្រូវតែងតាំងសមាជិករបស់ខ្លួនមួយរូបនៅក្នុងតុលាការ។ សមាជិកទាំងពីរ
រូបនោះ ត្រូវជ្រើសរើសជនជាតិនៃតំបន់មួយរូប ដែលត្រូវតែងតាំងជាប្រធាន
តុលាការ (ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា “ប្រធាន”) ។ ប្រធានត្រូវបានតែងតាំង
ក្នុងរយៈពេលពីរខែ ចាប់តាំងពីថ្ងៃ ដែលបានតែងតាំងសមាជិកទាំងពីររូប។
- ៤- ប្រសិនបើក្នុងអំឡុងពេលដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះតម្រូវការ
ចាំបាច់នៃការតែងតាំងមិនអាចដោះស្រាយបាន សំណើសុំតែងតាំងអាចដាក់ជូនប្រធាន
តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិដើម្បីទទួលការតែងតាំង ។ ប្រសិនបើប្រធានតុលាការ
ដែលបានតែងតាំងនោះ ជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬមិនអាចបំពេញ
មុខងារនេះបានដោយប្រការណាមួយនោះ អនុប្រធានតុលាការត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យ
ធ្វើជាប្រធាន ។ ប្រសិន បើអនុប្រធានក៏ជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ
ឬមិនអាចបំពេញមុខងារខាងលើនេះបានទៀតនោះ សមាជិកនៃតុលាការយុត្តិធម៌

អន្តរជាតិ ដែលមានឋានៈបន្ទាប់ និងមិនមែនជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យធ្វើជាប្រធាន។

- ៥- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលត្រូវធ្វើការសម្រេចរបស់ខ្លួនដោយបោះឆ្នោតយកសំឡេងភាគច្រើន ។
- ៦- តុលាការត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនលើមូលដ្ឋាននៃការគោរពច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ដូចជាការគោរពគោលការណ៍នៃច្បាប់អន្តរជាតិផងដែរ។
- ៧- ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបណ្តាបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗដែលធ្វើឡើងដោយភាគីជាប់កិច្ចសន្យា តុលាការត្រូវកំណត់ចេញនូវនីតិវិធីរបស់ខ្លួន ។
- ៨- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវទទួលរ៉ាប់រងនូវការចំណាយសម្រាប់អាជ្ញាកណ្តាល និងអ្នកតំណាងរបស់ខ្លួននៅក្នុងដំណើរការនៃការកាត់ក្តីរបស់អាជ្ញាកណ្តាល។ ការចំណាយសម្រាប់ប្រធាន និងចំណាយផ្សេងៗទៀតគឺជាបន្ទុកដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរត្រូវទទួលរ៉ាប់រងស្មើគ្នា។ តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលអាចធ្វើបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការចំណាយ។
- ៩- សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការគឺជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ និងត្រូវទទួលអនុវត្តដោយភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ។

មាត្រា ១០

ការអនុវត្តវិធានផ្សេងៗទៀត និងការសន្យាពិសេស

ពុំមានខ្លឹមសារអ្វីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានកំណត់ដើម្បីរឹតត្បិតនូវសិទ្ធិរបស់អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ក្នុងការទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ពីប្រព្រឹត្តិកម្មដែលមានភាពអនុគ្រោះបំផុតនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះភាគី ឬពហុភាគីនាពេលបច្ចុប្បន្ន ឬនាពេលអនាគតដែលខ្លួនជាភាគីនោះឡើយ។

មាត្រា ១១

វិន័យការងារនៃកិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការវិនិយោគដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកវិនិយោគនៃ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន នៅមុនក៏ដូចជានៅក្រោយការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ ប៉ុន្តែមិនអនុវត្តចំពោះវិវាទ ឬការឥរិយាបថពាក់ព័ន្ធការវិនិយោគដែល បានកើតឡើង ឬបានដោះស្រាយរួចហើយនៅមុនការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះទេ ។

មាត្រា ១២

ការពិគ្រោះយោបល់

នៅពេលមានសំណើពិគ្រោះយោបល់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ខាងទៀតត្រូវយល់ព្រមទទួលយកការពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីការបកស្រាយ ឬ ការ អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ នៅពេលមានសំណើពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងព័ត៌មាន ស្តីពីផលប៉ះពាល់ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ សេចក្តីសម្រេច ការអនុវត្ត ឬនីតិវិធីរដ្ឋបាល ឬគោលនយោបាយរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ដែលអាចមានក្នុងការវិនិយោគ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។

មាត្រា ១៣

ការលើកលែងទូទៅ

- ១- ពុំមានខ្លឹមសារអ្វីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីរារាំងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ក្នុងការដាក់ឱ្យប្រើ ឬរក្សាទុកនូវវិធានការសមស្របសម្រាប់ហេតុផលប្រុងប្រយ័ត្ន នោះឡើយ ដូចជា :
  - ក- ការថែទាំសុវត្ថិភាព ភាពរឹងមាំ ឬរណភាព ឬការទទួលខុសត្រូវផ្នែកហិរញ្ញ វត្ថុរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ និង

ខ- ការធានានូវបូរណភាព និងស្ថេរភាពនៃប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ។

២- ក- ពុំមានខ្លឹមសារអ្វីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បីរារាំងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយក្នុងការដាក់ឱ្យប្រើ ឬរក្សាទុកនូវវិធានការដែលដាក់កំហិតលើការផ្ទេរប្រាក់ក្នុងពេលដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ទទួលរងនូវការលំបាកធ្ងន់ធ្ងរនៃជញ្ជីងទូទាត់ ឬរងការគំរាមកំហែងនៃជញ្ជីងទូទាត់នោះឡើយ។ ការដាក់កំហិតត្រូវធ្វើឡើងដោយមានសង្គតិភាពទៅនឹងកថាខ័ណ្ឌ ខ

ខ- វិធានការដាក់កំហិតដូចយោងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ក ត្រូវធ្វើដោយយុត្តិធម៌ មិនមានការរំលោភបំពាន ឬរើសអើងដោយអយុត្តិធម៌ មានភាពសុចរិតទៀងត្រង់នៅក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ និងពុំអាចធ្វើឱ្យហួសពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើដើម្បីស្តារស្ថានភាពនៃជញ្ជីងទូទាត់នោះឡើយ។ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលបានដាក់ចេញនូវវិធានការតាមមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីម្ខាងទៀតជាបន្ទាន់ ដោយបង្ហាញកម្មវិធីនៃពេលវេលាដែលត្រូវដកចេញវិញនូវការប្រើប្រាស់វិធានការដាក់កំហិតនោះ នៅពេលឆាប់ៗតាមដែលអាចធ្វើទៅបានផង។ វិធានទាំងនោះ ត្រូវប្រកាន់យកដោយអនុលោមទៅតាមកាតព្វកិច្ចអន្តរជាតិផ្សេងទៀតនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលពាក់ព័ន្ធ រួមបញ្ចូលទាំងកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងបណ្តាមាត្រានៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ។

៣- ពុំមានខ្លឹមសារអ្វីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានបកស្រាយ:

- ក- ដើម្បីរារាំងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយក្នុងការធ្វើសកម្មភាព ដែលចាត់ទុកថា ជាការចាំបាច់ដើម្បីការពារនូវផលប្រយោជន៍សន្តិសុខជាសារវិន្តរបស់ខ្លួន
- (i) ទាក់ទងទៅនឹងការរត់ចង្អុល គ្រាប់រំលោភ សម្ភារៈសឹក និងការធ្វើសកម្មភាពជំនួញផ្សេងៗទៀត ជាទំនិញ សម្ភារៈបរិក្ខារ សេវាកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យា ដែលអនុវត្តដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលក្នុងគោលបំណងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ដល់មូលដ្ឋានទ័ព ឬសន្តិសុខនានា
  - (ii) ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ឬក្នុងពេលមានភាពអាសន្នផ្សេងទៀតនៅក្នុងកិច្ចទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ឬ

(iii) ទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយជាតិ ឬកិច្ចព្រមព្រៀង
អន្តរជាតិស្តីពី ការមិនសាយភាយអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ ឬឧបករណ៍បំផ្ទុះ
នុយក្លេអ៊ែរដទៃទៀត ឬ

ខ- ដើម្បីរារាំងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយក្នុងការធ្វើសកម្មភាព ដោយអនុលោម
ទៅតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិស្តីពីការថែរក្សា
សន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ។

៤- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាអាចបដិសេធការទទួលបាននូវផលចំណេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
ចំពោះអ្នកវិនិយោគណាមួយនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ដែលជាធីតិបុត្តល និង
ចំពោះការវិនិយោគរបស់អ្នកវិនិយោគនោះ ក្នុងករណីដែលអ្នកវិនិយោគនៃរដ្ឋទី៣
ធ្វើជាម្ចាស់ ឬគ្រប់គ្រងលើអ្នកវិនិយោគ ដែលបានបញ្ជាក់ពីខាងដើមហើយ៖

ក- អ្នកវិនិយោគនោះ ពុំមានកិច្ចការពារកិច្ចជាដុំកំភួននៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់
កិច្ចសន្យា ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ ឬ

ខ- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលជាអ្នកបដិសេធបានដាក់ឱ្យប្រើ ឬរក្សាទុកនូវវិធាន
ការទាំងឡាយចំពោះរដ្ឋទី៣ ដែលហាមឃាត់ការធ្វើសកម្មភាពជំនួញជាមួយ
អ្នកវិនិយោគដូចនេះ និងការវិនិយោគរបស់គេ ឬថាភាគីនោះអាចត្រូវបាន
បំពាន ឬត្រូវបានពង្វាង ប្រសិនបើផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវបាន
ផ្តល់ចំពោះការវិនិយោគនៃអ្នកវិនិយោគទាំងនោះ ។

៥- ផលប្រយោជន៍សន្តិសុខជាសារវិទ្យារបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា អាចរួមបញ្ចូលនូវផល
ប្រយោជន៍ និងវិធានការដែលបានមកពីភាពជាសមាជិកនៅក្នុងសហភាពគយ សេដ្ឋ
កិច្ច ឬសហគមន៍វិបិយវត្ថុទីផ្សាររួម ឬតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី។

៦- រាល់ឯកសារយោងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងរាល់វិធានការនៃភាគីជាប់
កិច្ចសន្យាមួយ នឹងរួមបញ្ចូលផងដែរ នូវរាល់វិធានការអនុវត្តស្របតាមច្បាប់របស់
EU នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះ ដោយអនុលោមតាមភាពជាសមាជិក
របស់ខ្លួននៅក្នុងសភាពអឺរ៉ុប។ ឯកសារយោងពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការលំបាកធ្ងន់ធ្ងរនៃ
ជញ្ជីងទូទាត់ ឬការគំរាមកំហែងនៃជញ្ជីងទូទាត់នោះ នឹងមានការរួមបញ្ចូលផងដែរ
នូវការលំបាកធ្ងន់ធ្ងរនៃជញ្ជីងទូទាត់ ឬការគំរាមកំហែងនៃជញ្ជីងទូទាត់ ក្នុងសហ
ភាពសេដ្ឋកិច្ច ឬសហគមន៍វិបិយវត្ថុ ដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយជាសមាជិក។

៧- ការដោះស្រាយវិវាទ ដែលអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៨ ពុំត្រូវបានចាត់ទុកដូចជា
ប្រព្រឹត្តិកម្ម ភាពអនុគ្រោះ ឬបុព្វសិទ្ធិនោះទេ។

មាត្រា ១៤

អវសានប្បញ្ញត្តិ ការចូលជាធរមាន រយៈពេល ការបញ្ចប់ និងការធ្វើវិសោធនកម្ម

- ១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវអនុវត្តដោយពុំធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ចដែលកើតមាន
ពីភាពជាសមាជិកនៃសហភាពអឺរ៉ុបនោះឡើយ និងអនុលោមទៅតាមកាតព្វកិច្ចទាំង
នោះ។ ដូចនេះ បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះពុំអាចយកមកប្រើ ឬធ្វើការបកស្រាយ
ទោះបីទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកក្តី ដើម្បីមោឃភាពកែប្រែ ឬប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ច
ហុងគ្រី ដែលមានចែងក្នុង សន្ធិសញ្ញារបស់សហភាពអឺរ៉ុប ក៏ដូចជាមានចែងក្នុង
ច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ឬច្បាប់បន្ទាប់បន្សំនៃសហភាពអឺរ៉ុបនោះបានឡើយ។
- ២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃទទួលបាន
នូវសេចក្តីជូនដំណឹងចុងក្រោយនៃសេចក្តីជូនដំណឹងទាំងពីរដែលត្រូវបានបញ្ជូនតាម
ផ្លូវទូតដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ជូនដំណឹងទៅភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតថា
រាល់តម្រូវការផ្នែកច្បាប់ក្នុងស្រុក សម្រាប់ការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវ
បានបំពេញរួចរាល់ហើយ ។
- ៣- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាព សម្រាប់រយៈពេលដប់ឆ្នាំ ហើយបន្តមានសុពល
ភាពជាបន្ត លើកលែងតែភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង បានជូនដំណឹងទៅភាគីជាប់កិច្ច
សន្យាម្ខាងទៀតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អំពីការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនៅក្នុងរយៈពេល
យ៉ាងតិចណាស់មួយឆ្នាំ មុនពេលផុតសុពលភាព នៃរយៈពេលដប់ឆ្នាំដំបូង ឬពេល
ណាមួយបន្ទាប់ពីនោះ។ កិច្ចព្រមព្រៀង នឹងបញ្ចប់រយៈពេលដប់ពីរខែ ចាប់តាំង
ពីថ្ងៃដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយបានផ្តល់សេចក្តីជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍
អក្សរពីការបញ្ចប់ទៅឱ្យភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។

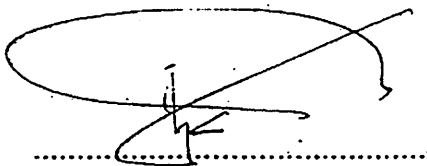
៤- បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបន្តមានសុពលភាពអនុវត្ត សម្រាប់រយៈពេលដប់ឆ្នាំ ទៀត ចាប់ពីថ្ងៃបញ្ចប់។ ចំពោះការវិនិយោគទាំងឡាយណាបានធ្វើមុនពេលកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានបញ្ចប់។

៥- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចធ្វើវិសោធនកម្មតាមការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា។ ការធ្វើវិសោធនកម្មណាមួយដែលជាផ្នែកមួយភ្ជាប់ទៅនឹង កិច្ចព្រមព្រៀង និងចូលជាធរមានតាមនីតិវិធីដូចគ្នាដែលតម្រូវសម្រាប់ការចូលជា ធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមាននេះដែរ។

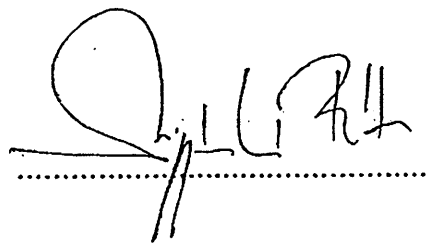
ដើម្បីជាសាក្សីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ដែលបានទទួលសិទ្ធិអំណាច គ្រប់គ្រាន់បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤. ខែ ឧសភា. ឆ្នាំ២០១៦ ជាភាសាខ្មែរ ភាសាហុងគ្រី និងភាសាអង់គ្លេស ដោយអត្ថបទទាំងអស់នេះមានតម្លៃស្មើគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់។ ក្នុងករណី មានការបកស្រាយមិនស្របគ្នា នោះអត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស ត្រូវបានយកមកធ្វើជា សំអាង ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
ហុងគ្រី

AGREEMENT

**BETWEEN THE KINGDOM OF CAMBODIA AND HUNGARY
FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Kingdom of Cambodia and Hungary (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

Being conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

- a. movable and immovable property as well as any other rights in rem such as mortgages, liens, pledges and similar rights;
- b. shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;
- c. claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;
- d. intellectual and industrial property rights, including copyrights, trade marks, patents, designs, rights of breeders, technical processes, know-how, trade secrets, geographical indications, trade names and goodwill associated with an investment;
- e. any right conferred by law or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment on condition that this alteration is made in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person of one Contracting Party that has made an investment in the territory of the other Contracting Party.

- a. The term "natural person" shall mean any individual having the citizenship of either Contracting Party in accordance with its laws.
- b. The term "legal person" shall mean with respect to either Contracting Party, any legal entity incorporated or constituted in accordance with its laws having its central administration or principal place of business in the territory of one Contracting Party. In the case of Hungary, this term also includes i.e. general (kkt) and limited (bt) partnerships, and sole proprietorship (ec/kfc).

3. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean:

a. in the case of the Kingdom of Cambodia, all land, the territorial sea, its seabed and subsoil and airspace over which the Kingdom of Cambodia exercises sovereignty or jurisdiction in accordance with the national and international law.

b. in the case of Hungary, the territory over which Hungary exercises, in conformity with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction;

5. The term "freely convertible currency" means the currency that is widely used to make payments for international transactions and widely exchanged in principal international exchange markets provided it is not contrary to the regulations of either of the Contracting Parties, and independently from how the International Monetary Fund determines the scope of freely convertible, or freely usable currency.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and, shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. Investments and returns of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

3. The Contracting Party shall not encourage investment by lowering domestic environmental, labour or occupational health and safety legislation or by relaxing core labour standards. Where a Contracting Party considers that the other Contracting Party has offered such an encouragement, it may request consultations with the other Contracting Party and the two Contracting Parties shall consult with a view to avoiding any such encouragement.

Article 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of investment of its own investors or to investments and returns of investments of any third State whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or investors of any third State, whichever is more favourable.

3. The National and Most-Favoured-Nation Treatment provisions of this Agreement shall not apply to advantages accorded by a Contracting Party pursuant to its obligations as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.

4. The Contracting Parties understand the obligations of a Contracting Party as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area to include obligations arising out of an international agreement or reciprocity arrangement of that customs, economic, or monetary union, common market or free trade area.

5. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party, or to the investments or returns of investments of such investors the benefit of any treatment, preference or privilege, which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

- a. any forms of multilateral agreements on investments to which either of the Contracting Parties is or may become a party;
- b. any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 4

Expropriation

Investments or returns of investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory basis and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge (whichever is earlier), shall include interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation to the date of actual payment and shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in a freely convertible currency.

Article 5

Compensation for Losses

1. When investments or returns of investments of investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a. requisitioning of their investment or a part thereof by its forces or authorities;
- b. destruction of their investment or a part thereof by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation

shall be accorded by the Contracting Party, in whose territory the losses occurred, just, adequate and effective restitution or compensation.

Compensation shall include interest at a commercially reasonable rate from the date of occurred losses until the day of payment.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall permit the free transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency and in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party where investments were made without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a. Capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b. returns as defined in paragraph 3 of Article 1 of this Agreement;
- c. the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as payment of royalties and license fees or other similar expenses;
- d. payments in connection with contracts, including loan agreements;
- e. proceeds of the total or partial sale or liquidation of the investment;
- f. the wages or other similar earnings of natural persons engaged from abroad in connection with an investment subject to the laws and regulations of the Contracting Party, in which investments have been made;
- g. compensations owed pursuant to Articles 4 and 5 of this Agreement;
- h. payments arising out of settlement of a dispute under Article 8 of this Agreement.

2. The transfers shall be made after fulfilment by the investor of its all related financial obligations according to laws in force of the Contracting Party in the territory of which investment is made.

3. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the rate published - in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party, which has admitted the investment - by the Financial institution effecting the transfer unless otherwise agreed. Should such rate not exist the official rate has to be applied unless otherwise agreed.

Article 7

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to its own investors under a guarantee or insurance it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

- a. the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,
- b. that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment in the territory of that other Contracting Party shall be settled amicably by negotiations between the parties in dispute.

2. The negotiations start on the date when the disputing investor of one Contracting Party requests negotiations in written notification from the other Contracting Party. In order to facilitate the amicable settlement of the dispute the written notice shall specify the issues, the factual basis of the dispute, the findings of the disputing investor (including any supporting documents) and their presumed legal basis. Unless otherwise agreed, at least one consultation shall be held within ninety days from the date on which the disputing investor of one Contracting Party has requested negotiations from the other Contracting Party in written notification.

3. If such dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within a period of six months following the date on which such negotiations were requested in written notification, the investor shall be entitled to submit the dispute either to:

- a. the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or
- b. the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) having regard to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, in the event both Contracting Parties shall have become a party to this Convention; or
- c. ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules, or
- d. under the Rules Governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the International Centre for Settlement of Investment Disputes ("Additional Facility Rules of ICSID"), provided that either the disputing Contracting Party or the Contracting Party of the investor, but not both, is a party to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington D. C. on March 18, 1965; or
- e. any other form of dispute settlement agreed upon by the parties to the dispute.

4. If such dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within a period of six months following the date on which such negotiations were requested in written notification as mentioned in paragraph 2 of this Article, and the disputing investor intends to submit the dispute to one of the fora listed under paragraphs 3 a.-e. the disputing investor, at the latest, shall simultaneously to submitting any dispute to one of the tribunals, notify the other Contracting Party in a written notice of his intention.

5. Once a dispute has been submitted to one of the tribunals mentioned in paragraph 3 a-e the investor shall have no recourse to the other dispute settlement forums listed in paragraph 3 a-e.

6. An investor may submit a dispute as referred to in paragraph 1 and 2 to arbitration in accordance with paragraph 3 only if not more than three years have elapsed from the date on which the investor first acquired, or should have first acquired, knowledge of the alleged breach and knowledge that the investor has incurred loss or damage.

7. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with the law of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made and the award is relied upon, by the date indicated in the award.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through diplomatic channels by consultation or negotiation.
2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal of three members, in accordance with the provisions of this Article.
3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way: Within two months from the date of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who shall be appointed the Chair of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chair"). The Chair shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If the President happens to be a national of either Contracting Party, or if the President is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice- President shall be invited to make the appointments. If the Vice- President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.
5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes.
6. The Tribunal shall issue its decision on the basis of respect for the law, the provisions of this Agreement, as well as of the universally accepted principles of International law.
7. Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the Tribunal shall determine its procedure.
8. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chair and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal may make a different regulation concerning the costs.
9. The decisions of the Tribunal are final and binding on both Contracting Parties.

Article 10

Application of Other Rules and Special Commitments

Nothing in this Agreement shall be taken to limit the rights of investors of the Contracting Parties from benefiting from any more favourable treatment that may be provided for in any existing or future bilateral or multilateral agreement to which they are parties.

Article 11

Applicability of this Agreement

This Agreement shall apply to investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute or claim concerning an investment which arose, or which was settled before its entry into force.

Article 12

Consultations

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree to consultations on the interpretation or application of this Agreement. Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures, of policies of the other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

Article 13

General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining reasonable measures for prudential reasons, such as:
  - a. the maintenance of the safety, soundness, integrity or financial responsibility of financial institutions; and
  - b. ensuring the integrity and stability of a Contracting Party's financial system.
2.
  - a. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures that restrict transfers where the Contracting Party experiences serious balance of payments difficulties, or the threat thereof, and such restrictions are consistent with paragraph b.
  - b. Measures referred to in paragraph a. shall be equitable, neither arbitrary nor unjustifiably discriminatory, in good faith, of limited duration and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. A Contracting Party that imposes

measures under this Article shall inform the other Contracting Party forthwith and present as soon as possible a time schedule for their removal. Such measures shall be taken in accordance with other international obligations of the Contracting Party concerned, including those under the WTO Agreement and the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

3. Nothing in this Agreement shall be construed:

a. to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests

i. relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,

ii. taken in time of war or other emergency in international relations, or

iii. relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or

b. to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

4. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the other Contracting Party that is a legal person and to investments of that investor, if investors of a third state own or control the first mentioned investor and:

a. the investor has no substantial business activities in the territory of the Contracting Party under whose law it is constituted, or

b. the denying Contracting Party adopts or maintains measures with respect to the third state that prohibit transactions with such investor and its investments or that would be violated or circumvented if the benefits of the Agreement were accorded to the investments of investors.

5. A Contracting Party's essential security interests may include interests and measures deriving from its membership in a customs; economic, or monetary union, a common market or a free trade area.

6. All references in the Agreement to measures of a Contracting Party shall include measures applicable in accordance with EU law in the territory of that Contracting Party pursuant to its membership in the European Union. References to "serious balance-of-payments difficulties, or the threat thereof," shall include serious balance-of-payments difficulties, or the threat thereof, in the economic or monetary union of which a Contracting Party is a member.

7. The dispute settlement according to Article 8 shall not be considered as treatment, preference or privilege.

Article 14

Final Provisions, Entry into Force, Duration, Termination and Amendments

1. This Agreement shall apply without prejudice to the obligations deriving from the membership in the European Union, and subject to those obligations. Consequently the provisions of this Agreement may not be invoked or interpreted neither in whole nor in part in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of Hungary arising from the Treaties on which the European Union is founded as well as from the primary and secondary law of the European Union.

2. This Agreement shall enter into force thirty days after the date of receipt of the last of the two notifications sent through diplomatic channels by which either Contracting Party notifies the other Contracting Party that its internal legal requirement for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

3. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and afterwards shall continue to be in force, unless one of the Contracting Parties notifies the other Contracting Party in writing about the termination of the Agreement at least one year before the expiration of the initial ten years period or anytime thereafter. The Agreement will be terminated twelve months from the date on, which either Contracting Party have given written notice of termination to the other Contracting Party.

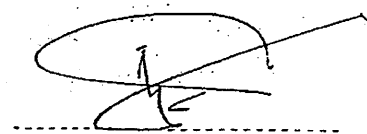
4. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

5. This Agreement may be amended by written agreement between the Contracting Parties. Any amendment shall be inalienable part of the Agreement and enter into force under the same procedure required for entering into force of the present Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Phnom Penh, this 14th day of January, 2016 in the Khmer, Hungarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For
The Kingdom of Cambodia

For
Hungary

